

Stank en gevoelens

Bernhard Christiansen

Sommige mensen zeggen, zomaar
dat iets stinkt
dat hun gevoel hun zegt
dat iets stinkt
maar hun gevoel is niets
hun gevoel is niet eens meetbaar
dat in tegenstelling tot stank
stank kun je meten
als jouw gevoel jou zegt
dat iets stinkt
dan stinkt misschien jouw gevoel
maar kun je deze stank dan ook meten?
Nee, die kun je niet meten
bewijzen daarvoor zal ik niet aanvoeren

Maar goed, stel je hebt stank
goede, meetbare stank
je hebt uiteindelijk goede, stevige
stankresultaten
dan kun je daar iets mee, bijvoorbeeld
de resultaten vergelijken
de cijfertjes achter de komma
de cijfertjes vóór de komma
mooie ronde cijfertjes
en vooral hoekige cijfertjes
een goede nerd zou hiermee
tientallen jaren zoet kunnen zijn

Zou een mens zoet kunnen zijn
kun je dat meten
worden wij misschien geleidelijk allemaal
te zoet, te schattig

door ons eetpatroon?
Ik denk het niet
mijn gevoel zegt van niet
ik word zelf denk ik eerder bitter
dan zoet
en als ik de statistiek mag geloven, en dat mag ik
dan ben ik niet alleen

En dan zijn er mensen, die willen meer
die willen niet alleen hun eigen stank vergelijken
die willen de hort op met hun goede, meetbare stank
dat er iets mee gebeurt
en dan kloppen ze ergens aan
bijvoorbeeld bij een stadsbestuur
en ze zeggen “Doe daar iets mee!”
“Waarmee?”
“Met de stank!”
“Maar ik voel helemaal geen stank!”
Ja, hé, in zo’n bestuur
zitten veel heel gevoelige mensen
dat is een probleem
gevoelige mensen met gevoel voor
stemmingen, peilingen, gevoelens
maar niet voor stank
maar jij hebt gelukkig jouw cijfers
en cijfers zeggen meer dan emoties
en dan moeten ze daar ook iets mee
en dat doen ze dan ook
als het tenminste past
bij de algemene stemming
en anders wel vier jaar later
Misschien!

BEHOUD DE PAREL

HET IS EEN AGRARISCH
GEBIED MET ASPERGES, MELKVEE,
BIO-INDUSTRIE, HOUTSTOOK...

IN
ZUIDOOST-
BRABANT,
GRUBBEN-
VORST.

PM 2.5
STANK!

PM 1

PM 10

CO₂

PRT

KUCH!

KIPSTER-
KIP

← TEUS
HAGEN

LEUK ZO'N EIGEN
MEETSTATION
MAAR WAT DOE
JE NUU MET JE
METINGEN?

DAT IS PAS
STAP 1!
TELLINGEN &
FEITEN!

uiteindelijk
volgt
hieruit een
ACTIE.

ER ZIT VAN ALLES IN:

PM-MASSA
fijnstofdeeltjes
vocht, temperatuur,
luchtdruk, GPS,
lading ACCU...



WE HEBBEN
HIER EEN MOOI
MANIFEST
"MEET JE STAD"

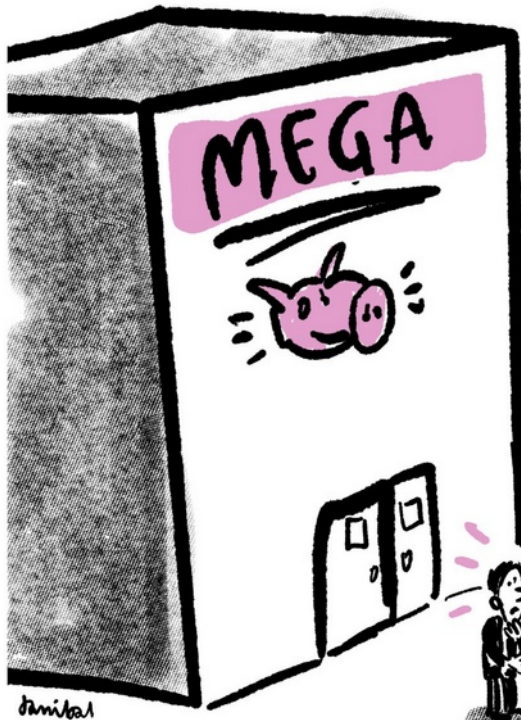
EIGENLIJK HEBBEN
WE VOOR DE
TOEKOMST MEER
STANDAARDEN
NODIG.



DATA-
OPSLAG

CONTRÔLE
VALIDATIE
CORRECTIE
MONITORING
~~CALLIBRATIE~~

DAAR ZIJN
WE NOG NIET
AAN TOE!



WE METEN
AL GERUIME TIJD
DE LUCHTKWALITEIT
RONDOM UW BEDRIJF.
WILT U EENS
HIERNAAR
KIJKEN?

MISSCHIEN STEEKT
U ER WAT VAN OP...

Burgers meten zelf luchtkwaliteit

Nienke Zoetbrood

Iedere keer dat Teus Hagen in zijn auto zijn dorp Grubbenvorst uitrijdt richting de Maas, ziet hij ze liggen. Enorme rode gebouwen in het Noord-Limburgse landschap. ‘Prachtige gebouwen’, zegt hij. ‘Hoewel d’r geen enkel raam in zit.’ Mega-veestallen zijn het, twee stuks. Eén met een half miljoen kippen van het bedrijf Kipster. De ander met zo’n 25.000 varkens. Vooral dat laatste kun je goed ruiken.

Teus Hagen, voormalig internetpionier en informaticus, werkt inmiddels vijf jaar non-stop om de milieu- en gezondheidsoverlast van de megastallen in aan te kaarten bij de gemeente Horst aan de Maas, door samen met dorpsgenoten en het RIVM fijnstofmetingen uit te voeren.

Toen de megastallen nog slechts op papier bestonden, probeerde hij bij de gemeente inspraak te krijgen. Om ze te overtuigen dat de lokale economie niet boven de gezondheid van de omwonenden mocht gaan. Vijftien jaar geleden hoorde je nog weinig over de risico’s van fijnstof, stikstofoxiden en ammoniak, maar huisartsen in de buurt waarschuwden al vroeg voor de gezondheidsrisico’s. De gemeente bezwoer dat de milieuvergunningen klopten en bovenal dat er goede filterinstallaties zouden komen. De veestallen kwamen er.

Niet veel later stonden Teus en andere dorpsbewoners van de inmiddels opgerichte vereniging Behoud de Parel in de velden rondom de veestallen, met een handmeter. Op een kaart van de omgeving laat Hagen de resultaten van de eerste meting zien. Op iedere plek waar een hoge concentratie fijnstof in de lucht zit, lichten rode bollen op. De uitstoot van fijnstof was er vele malen hoger dan wat er volgens de filterinstallaties de lucht in zou komen. ‘Maar’, zegt Hagen, ‘het bewijs was niet overtuigend genoeg. Er moest méér data komen, meer meetpunten.’

Hagen besloot zelf meetstations te ontwikkelen. 38 stuks in totaal hing hij op in de omgeving van de stallen. Maar die metingen zijn niets waard zolang je ze niet kunt vergelijken met andere, officiële meetgegevens, om te controleren of de zelfgebouwde meetstations hun werk goed doen. Het RIVM, dat op verschillende plekken in het land metingen doet, zei: je mag er eentje bij ons ophangen.

Nu Hagen de eigen metingen kon valideren, zag hij dat de uitstoot van fijnstof op veel van de 38 plekken structureel hoog was. ‘Het valt nog net binnen de huidige Europese normen’, zegt Hagen. ‘Maar komend jaar worden de normen gehalveerd, wat betekent dat de uitstoot ook wettelijk te hoog is.’

Kippenveehouder Kipster heeft, naar aanleiding van de metingen van Hagen, inmiddels de filterinstallaties aangepast. Zij stoten nu minder uit. De varkenshouder gaat echter onverminderd door.